แนวทางการจัดการโลจิสติกส์แหล่งท่องเที่ยวเมืองรองเขตภาคกลางตอนล่าง

Guidelines for Logistics Management of Tourism Secondary Cities in Lower Central Region

◆ ชัยฤทธิ์ ทองรอด

ดร. รองคณบดีฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ (หลักสูตรนานาชาติ)

Chairit Thongrawd

Ph.D., Deputy Dean for Educational Quality Assurance, Southeast Asia University (International Program), E-mail:drchairit@hotmail.com

Received: *June 1, 2021;* ***Revised:*** *July 5, 2021 ;* ***Accepted:*** *October 7, 2021*

Abstract

This research utilises a mixed methodology of quanitative and qualitative methods, with objectives of studying the behaviors satisfactory behaviors of secondary cities in Lower Central Region in lower central region. And to studying the potential of the tourism logistics system of tourism secondary cities in Lower Central Region in lower central region. The sample group included 400 tourists. Quantitative data collecting tool was a questionnaire while qualitative data collecting tool was an interviewing guidebook. Statistics used for quantitative analysis were Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, t-test, and One-way ANOVA; while qualitative analysis used Content Analysis.

The research results found that, during last year, most tourists had traveled to lower central region namely Rajburi and Suphanburi. The reasons for tourists who traveled to tourism secondary cities were convenience of traveling, not far from Bangkok, and preference to see historical and religious sights. In the future, they would come to tourism secondary cities again and would invite others to visit tourism secondary cities also. The trips should be within one day. Tourists who visited Rajburi and Suphanburi were satisfied at the highest level (54.0% and 70.0% in that order).

The potential of touring logistic system in Rajburi province, on overall, was at a high level. Considering the 6 factors, it was found that, 5 potential factors were at a high level. While convenience of services was rated at a medium level. On the other hand, the potential of the touring logistic system in Suphanburi province, on overall and individual aspects were all at a high level, i.e. touring attraction, financial flow, touring resorts

access, information technology movement, convenience of services, and physical flow, respectively

Keywords: Tourism Logistics Management, Tourism Secondary Cities, Lower Central Region

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ใช้รูปแบบผสมระหว่างการการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรม ความพึงพอใจแหล่งท่องเที่ยวเมืองรองเขตภาคกลางตอนล่าง และเพื่อศึกษาศักยภาพของระบบโลจิสติกส์แหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเมืองรองเขตภาคกลางตอนล่าง กลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 400 คน เครื่องมือในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถาม ส่วนเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า ในรอบปีที่ผ่านมานักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เคยเดินทางท่องเที่ยวเมืองรองเขตภาคกลางตอนล่างในจังหวัดราชบุรีและสุพรรณบุรี เหตุผลที่เดินทางท่องเที่ยวเมืองรองเพราะเดินทางไปมาสะดวกไม่ไกลจากกรุงเทพฯ ชอบการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และศาสนา ในอนาคตจะกลับมาท่องเที่ยวเมืองรองอีกและจะแนะนำผู้อื่นให้มาท่องเที่ยวเมืองรองเช่นกัน โดยท่องเที่ยวแบบไปเช้า-กลับเย็น นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 54.0 และ 70.0 ตามลำดับ) ศักยภาพของระบบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยทั้ง 6 ด้าน พบว่า ด้านที่มีศักยภาพอยู่ในระดับมากมีจำนวน 5 ด้าน ส่วนด้านความสะดวกสบายที่ได้รับ มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนศักยภาพของระบบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทั้งหมด ได้แก่ สิ่งดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว การไหลเวียนทางการเงิน การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว การเคลื่อนไหวด้านสารสนเทศ ความสะดวกสบายที่ได้รับ และด้านการไหลทางกายภาพ ตามลำดับ

คำสำคัญ: ทางการจัดการโลจิสติกส์แหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวเมืองรอง ภาคกลางตอนล่าง

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยรวมและเป็นหนึ่งในกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจประเทศที่สร้างรายได้มหาศาลจากนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยมีเป้าหมายที่สำคัญคือการเป็นจุดหมายปลายทาง การท่องเที่ยวระดับโลกหรือเป็นแม่เหล็กการท่องเที่ยวระดับโลก ในปีพ.ศ. 2562 รัฐบาลมีนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวและตอบโจทย์ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ภายใต้วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมี

ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง” ในส่วนของยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวนั้นเน้นการสร้างความเข็มแข็งทางเศรษฐกิจ และแข่งขันได้อย่างยั่งยืน เน้นพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงบูรณาการด้วยการส่งเสริมการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวโดยใช้ประโยชน์จากอัตลักษณ์และเอกลักษณ์แห่งความเป็นไทยที่สะท้อนวัฒนธรรมท้องถิ่นและวิถีชุมชนเพื่อกระจายรายได้สู่คนในชุมชนอย่างทั่วถึง ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่คำนึงขีดความสามารถในการรองรับระบบนิเวศ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ สนับสนุนคนไทยให้เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศมากขึ้น พร้อมพัฒนาทักษะฝีมือบุคลากรในภาคบริการท่องเที่ยว พัฒนาระบบคมนาคมขนส่งให้เชื่อมโยงกัน ประกอบกับแผนส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ประจำปี 2562 ที่ตั้งเป้ารายได้จากการท่องเที่ยวของคนไทยทั้งประเทศเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 โดยภูมิภาคในภาคกลางที่เป็นศูนย์กลางท่องเที่ยวของประเทศจะสร้างรายได้ถึงร้อยละ 47 ของประเทศ รองลงมาคือภาคใต้ ภาคเหนือ ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามลำดับ ภายใต้แคมเปญ “Amazing ไทยเท่” (Tourism Authority of Thailand, 2019)

เมื่อถึงฤดูกาลท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวต่างมุ่งไปยังสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยม ส่งผลให้ท่ารถ สนามบิน ร้านอาหาร ที่พัก แหล่งท่องเที่ยว และหากเป็นช่วงหยุดยาวหลายวัน แหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมจะเนื่องแน่นไปด้วยนักท่องเที่ยว ซึ่งการออกเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมที่มักดึงดูดนักท่องเที่ยวให้หลั่งไหลไปยังจุดหมายพร้อม ๆ กัน เป็นเหตุให้หลายคนไม่สามารถสัมผัสบรรยากาศได้อย่างเต็มอิ่ม เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ เพื่อสร้างรายได้ กระจายรายได้สู่ท้องถิ่นและชุมชน รัฐบาลเริ่มโครงการ “เมืองรองต้องลอง" ในปี 2562 รัฐบาลเปิดโครงการ “ยิ่งเที่ยว ยิ่งเท่ ช่วยเปย์ เมืองรอง”

จากการที่รัฐให้ความสำคัญของการท่องเที่ยวเมืองรองดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงศึกษาแนวทางการของแหล่งท่องเที่ยวเมืองรอง เขตภาคกลางตอนล่าง ได้แก่ จังหวัดราชบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี ผลที่ได้จักเป็นข้อมูลให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวปรับปรุง และพัฒนาระบบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวให้สอดรับกับพฤติกรรมการท่องเที่ยว และความต้องการของนักท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวพึงพอใจ และเดินทางกลับมาท่องเที่ยวเมืองรองอีกในอนาคต

ตารางที่ 1 สถิตินักท่องเที่ยวที่มาเยือนจังหวัดราชบุรีและจังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. 2560

จังหวัดราชบุรี		จังหวัดสุพรรณบุรี	
ผู้มาเยือน (คน)	นักท่องเที่ยว (คน)	ผู้มาเยือน (คน)	นักท่องเที่ยว (คน)
1701,116	732,044	2,745,148	900,490
รายได้ 3.05 พันล้าน		รายได้ 4.16 พันล้าน	

ที่มา: สำนักงานสถิติจังหวัดราชบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. 2560

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเมืองรองเขตภาคกลางตอนล่างในจังหวัดราชบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาศักยภาพของระบบโลจิสติกส์แหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเมืองรอง เขตภาคกลางตอนล่างในจังหวัดราชบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี
3. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการโลจิสติกส์แหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเมืองรอง เขตภาคกลางตอนล่างในจังหวัดราชบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี

แนวคิดเกี่ยวกับโลจิสติกต์ด้านการท่องเที่ยว

แนวคิดเรื่องโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยว (Tourism logistics) คล้ายคลึงกับการขนส่งสำหรับการท่องเที่ยว (Tourism and Transport) แต่ครอบคลุมกว้างกว่า โดยโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวครอบคลุมใน 3 เรื่องใหญ่ คือ การขนส่งนักท่องเที่ยวและวัตถุสิ่งของ (Physical flow) การให้และรับข้อมูลข่าวสาร (Information flow) และการรับจ่ายเงิน (Financial flow) ในขณะที่เรื่องการขนส่งสำหรับการท่องเที่ยวจะครอบคลุมเฉพาะเรื่องการขนส่งนักท่องเที่ยวและวัตถุสิ่งของเท่านั้น Suriya, K. (2008) ซึ่งโลจิสติกส์การท่องเที่ยว (Tourism Logistics) หมายถึง การจัดให้มีการเคลื่อนย้ายนักท่องเที่ยวด้วยเครื่องมืออุปกรณ์การขนส่งจากที่อยู่อาศัยประจำไปยังแหล่งท่องเที่ยวตามความประสงค์ของนักท่องเที่ยว ดังนั้น โลจิสติกต์สำหรับการท่องเที่ยวประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ เป็นกิจกรรมที่ต้องมีการเคลื่อนย้ายนักท่องเที่ยวจากที่อยู่อาศัยประจำไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เป็นการเคลื่อนย้ายที่ต้องกระทำด้วยอุปกรณ์การขนส่ง คือ ยานพาหนะ เป็นการเคลื่อนย้ายที่ต้องเป็นไปตามความประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่ต้องการเดินทาง (Jittangwattana, B. (2005).

การท่องเที่ยวเป็นเรื่องที่ว่าด้วยการเดินทางโดยสมัครใจของนักท่องเที่ยวจากที่อาศัยอยู่เป็นประจำไปยังแหล่งท่องเที่ยวเป็นการชั่วคราว โดยไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้ องค์ประกอบของการท่องเที่ยวจะประกอบด้วยทรัพยากรท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยว การตลาดท่องเที่ยว นักท่องเที่ยว และบริการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของมนุษย์ เพราะฉะนั้นการท่องเที่ยวจึงต้องมีการพัฒนา ปรับปรุงอยู่ตลอดเวลาเพื่อสนองตอบความพึงพอใจหรือประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยว ประกอบกับยังสร้างความเจริญเติบโตก้าวหน้าให้กับอุตสาหกรรมการบริการเพื่อการท่องเที่ยว และสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวให้กับประเทศไทย (Jittangwattana, B., et al. (2006, p.3)

การท่องเที่ยวจึงเป็นกิจกรรมของมนุษย์ซึ่งกระทำเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดจากสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกิดจากการดำรงชีวิต และจากการทำงานประจำ โดยปกติการท่องเที่ยวจะหมายถึงการเดินทางจากแห่งหนึ่งไปยังอีกแห่งหนึ่งโดยไม่คำนึงว่าระยะทางนั้นจะใกล้หรือไกลและการเดินทางนั้นจะมีการค้างแรมหรือไม่ดังนั้น การท่องเที่ยวหมายถึงกิจกรรมที่มีเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องอยู่ 3 ประการ คือ

1. ต้องมีการเดินทาง
2. ต้องมีสถานที่ปลายทางที่ประสงค์จะไปเยี่ยมเยือน
3. ต้องมีจุดมุ่งหมายของการเดินทาง โดยเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ต้องมิใช่เพื่อการประกอบอาชีพและไปอาศัยอยู่ประจำ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Intanon, S., and Chidchob, T. (2015) จัดทำรายงานการวิจัย เรื่อง การจัดการโลจิสติกส์และการพัฒนารูปแบบแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านช้าง จังหวัดสุรินทร์ ผลการ วิจัย พบว่า (1) เรื่องการเดินทางและการขนส่ง นักท่องเที่ยวพึงพอใจมากที่สุดในเรื่องของกิริยา มารยาทของบริการรถประจำทาง (2) เรื่องสถานที่ท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวพึงพอใจมากที่สุดในเรื่องของกิจกรรมการฝึกช้างแต่ไม่พึงพอใจเลยคือเรื่องของตู้รับความคิดเห็นหลังใช้บริการแล้ว (3) เรื่องระบบสาธารณูปโภคในแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวพึงพอใจมากที่สุดในเรื่องของที่จอดรถ และพึงพอใจน้อยที่สุดคือเรื่องของห้องสุขา และห้องน้ำ (4) เรื่องระบบสารสนเทศและการติดต่อสื่อสาร นักท่องเที่ยวพึงพอใจมากที่สุดในเรื่องความพร้อมในระบบสารสนเทศและการติดต่อสื่อสาร พึงพอใจน้อยที่สุดคือ เรื่องการประสานงานของเจ้าหน้าที่ (5) เรื่องระบบโลจิสติกส์ท่องเที่ยวหมู่บ้านช้าง นักท่องเที่ยวพึงพอใจมากที่สุดในเรื่องของความถี่ของยานพาหนะไปยังหมู่บ้านช้าง พึงพอใจน้อยที่สุดคือ เรื่องความสะดวกและรวดเร็วของการเดินทางจากตัวเมืองสุรินทร์ไปหมู่บ้านช้าง

Sangthong, M. (2013) ศึกษา เรื่อง โลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวเพื่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัย พบว่า ภาพรวมและด้านการเคลื่อนที่ทางกายภาพ การเคลื่อนที่ของข้อมูลข่าวสารและการเคลื่อนที่ทางการเงินอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความสะดวกสบายของระบบการขนส่งสาธารณะ ป้ายบอกทาง ป้ายแนะนำสถานที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด

Chinachot, P., and Chantuk, T.(2016) ศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของสวนผึ้ง เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการในพื้นที่ และนักวิชาการในอำเภอสวนผึ้ง จำนวน 10 คน ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวของสวนผึ้งเป็นการสร้างหรือเพิ่มมูลค่าให้แก่ทรัพยากรที่มีอยู่ สามารถนำจุดเด่นของสวนผึ้งมาพัฒนาร่วมกับองค์ประกอบของบริบทต่าง ๆ ให้ประสานสอดคล้องกัน ผู้วิจัยเสนอองค์ประกอบของรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของสวนผึ้งไว้ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ผู้ประกอบการเชิงสร้างสรรค์ ชุมชนเชิงสร้างสรรค์ กิจกรรมหรือสินค้าเชิงสร้างสรรค์ และการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์

กรอบแนวคิดการวิจัย

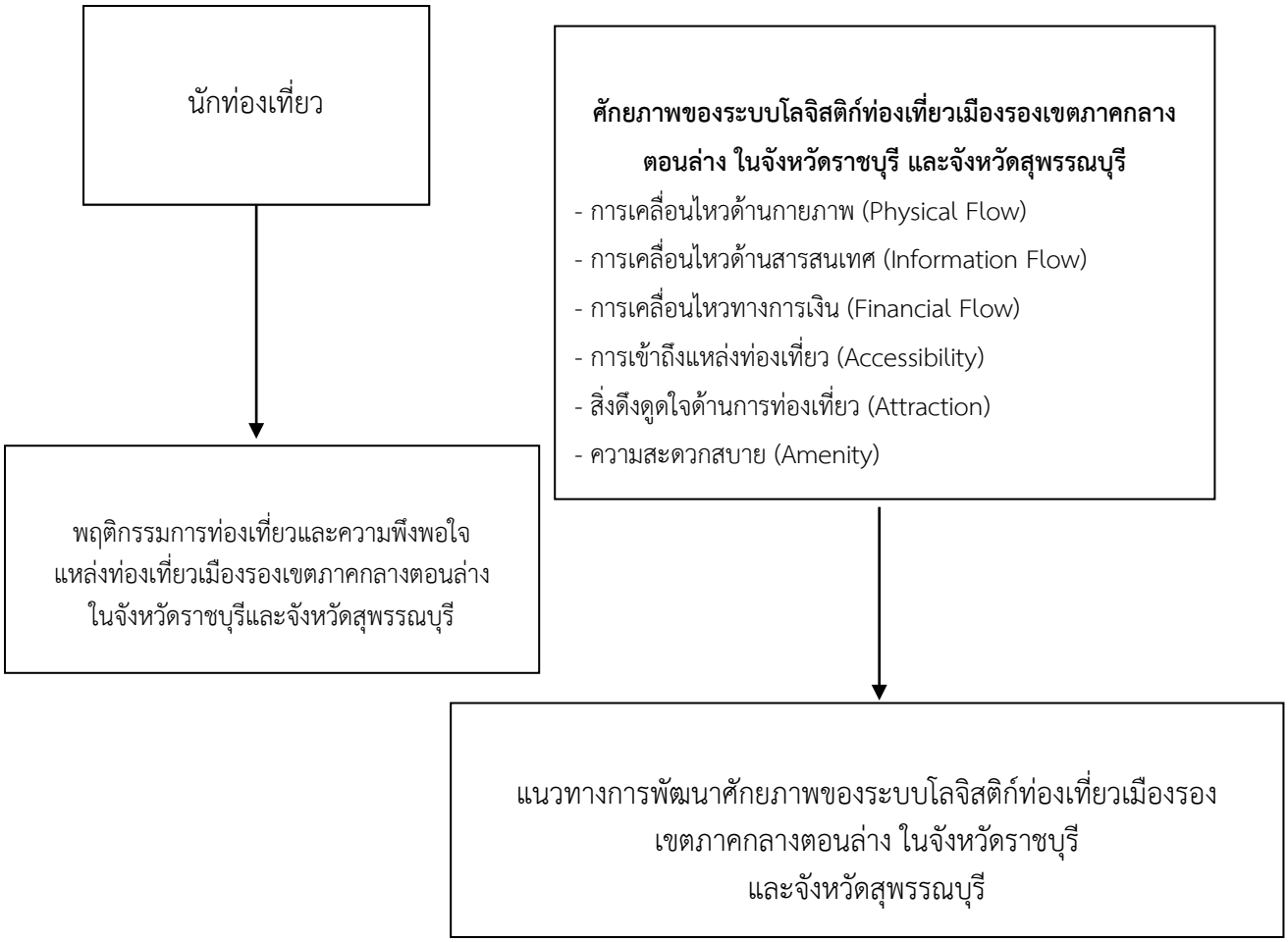

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวและความพึงพอใจแหล่งท่องเที่ยวเมืองรองเขตภาคกลางตอนล่างในจังหวัดราชบุรีและจังหวัดสุพรรณบุรีต่างกัน
2. ศักยภาพของระบบโลจิสติกส์แหล่งท่องเที่ยวเมืองรองเขตภาคกลางตอนล่างในจังหวัดราชบุรี และสุพรรณบุรีแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งหาแนวทางการจัดการโลจิสติกส์ของแหล่งท่องเที่ยวเมืองรอง เขตภาคกลางตอนล่างในจังหวัดราชบุรีและจังหวัดสุพรรณบุรีใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology) ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีขอบเขตการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative) ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเมืองรองเขตภาคกลางตอนล่างในจังหวัดราชบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี แต่เนื่องจากไม่ทราบกลุ่มประชากรที่แน่ชัด ผู้วิจัยหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณกรณีไม่ทราบกลุ่มประชากร (Cochran, W. G., 1953) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบด้วย ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวเมืองรองเขตภาคกลางตอนล่าง ในจังหวัดราชบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี ประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการท่องเที่ยว และประชาชนในชุมชนภายในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยศึกษาองค์ประกอบของระบบการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ (1) การเคลื่อนไหลทางกายภาพ (Physical Flow) (2) การเคลื่อนไหวด้านสารสนเทศ (Information Flow) (3) การเคลื่อนไหวทางการเงิน (Financial Flow) (4) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) (5) สิ่งดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว (Attraction) และ (6) ความสะดวกสบาย (Amenity)

ด้านพื้นที่ และระยะเวลาในการศึกษา

แหล่งท่องเที่ยวเมืองรองเขตภาคกลางตอนล่าง ประกอบด้วย จังหวัดราชบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี โดยศึกษาและเก็บข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม-ธันวาคม 2562

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เนื้อหาของแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบ (Chick list)

ตอนที่ 2 พฤติกรรม และความพึงพอใจแหล่งท่องเที่ยวเมืองรองเขตภาคกลางตอนล่างในจังหวัดราชบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี แบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบ (Chick list)

ตอนที่ 3 ศักยภาพของระบบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเมืองรอง เขตภาคกลางตอนล่าง ในจังหวัดราชบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามหลักของ Likert Scale

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

เพื่อให้แบบสอบถามมีคุณภาพก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง ผู้วิจัยนำไปทดลองใช้ (Try- Out) กับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่จังหวัดราชบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรีที่มิได้เป็นกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 50 คน (นักท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี จำนวน 25 คน และจังหวัดสุพรรณบุรี 25 คน) เพื่อ

วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟ่า (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับได้เท่ากับ .862

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

เพื่อให้แบบสอบถามมีคุณภาพก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง ผู้วิจัยนำไปทดลองใช้ (Try- Out) กับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่จังหวัดราชบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรีที่มิได้เป็นกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 50 คน (นักท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี จำนวน 25 คน และจังหวัดสุพรรณบุรี 25 คน) เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟ่า (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับได้เท่ากับ .862

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว และพฤติกรรมการท่องเที่ยวเมืองรอง วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ศักยภาพของระบบโลจิสติกส์ท่องเที่ยวเมืองรองเขตภาคกลางตอนล่าง วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. การทดสอบสมมติฐานการวิจัย วิเคราะห์ด้วยสถิติค่าที (t-test) ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least-Significant Difference)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาแนวทางการจัดการโลจิสติกส์แหล่งท่องเที่ยวเมืองรองเขตภาคกลางตอนล่างในจังหวัดราชบุรีและจังหวัดสุพรรณบุรีเป็นการวิจัยนี้แบบผสม (Mixed Methodology) ระหว่างการการวิจัยเชิงปริมาณ (Survey Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจแหล่งท่องเที่ยวเมืองรองเขตภาคกลางตอนล่าง และศึกษาศักยภาพของระบบโลจิสติกส์แหล่งท่องเที่ยวเมืองรอง เขตภาคกลางตอนล่าง ทั้งนี้เพื่อหาแนวทางการจัดการโลจิสติกส์แหล่งท่องเที่ยวเมืองรอง เขตภาคกลางตอนล่างในจังหวัดราชบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรีให้สอดรับกับความต้องการของนักท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวพึงพอใจและเดิน ทางกลับมาท่องเที่ยวเมืองรองในอนาคตต่อไป

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวเมืองรองเขตภาคกลางตอนล่าง ผู้วิจัยหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณกรณีไม่ทราบกลุ่มประชากร (Cochran, W. G., 1953) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน และแบ่งเป็นจังหวัดราชบุรี จำนวน 200 คน และจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 200 คน ส่วนผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ทั้งในจังหวัดราชบุรีและจังหวัดสุพรรณบุรี เครื่องมือในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่น

แบบสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (Alpha Coefficient) เท่ากับ .862 ส่วนเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

พฤติกรรมและความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวเมืองรองเขตภาคกลางตอนล่าง

ในรอบปีที่ผ่านมานักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เคยเดินทางท่องเที่ยวเมืองรองเขตภาคกลางตอนล่างในจังหวัดราชบุรีและสุพรรณบุรีแล้ว (ร้อยละ 54.0) และยังไม่เคยมา (มาเป็นครั้งแรก) (ร้อยละ 46.0) เหตุผลที่เดินทางท่องเที่ยวเมืองรองเพราะเดินทางไปมาสะดวกไม่ไกลจากกรุงเทพฯ (ร้อยละ 34.5) ชอบเดินทางท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และศาสนา (ร้อยละ 42.0) ในอนาคตจะกลับมาท่องเที่ยวเมืองรองอีกแน่นอน (ร้อยละ 87.0) และจะแนะนำผู้อื่นให้มาท่องเที่ยวเมืองรองด้วยเช่นกัน (ร้อยละ 100.0) ส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวแบบไปเช้า-กลับเย็น (ร้อยละ 81.0) ส่วนผู้เลือกพักค้างคืนส่วนใหญ่เลือกพักโรงแรม (ร้อยละ 59.0) และนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 54.0 และ 70.0 ตามลำดับ)

ตารางที่ 2 แสดงศักยภาพของระบบโลจิสติกส์แหล่งท่องเที่ยวเมืองรองเขตภาคกลางตอนล่างในจังหวัดราชบุรีและจังหวัดสุพรรณบุรี

ระบบโลจิสติกส์ท่องเที่ยวเมืองรอง	จังหวัดราชบุรี (*n* = 200)			จังหวัดสุพรรณบุรี (*n* = 200)		
	$\overline{X}$	*SD*	แปลค่า	$\overline{X}$	*SD*	แปลค่า
1. การไหลทางกายภาพ	3.70	.42	มาก	3.72	.37	มาก
2. การเคลื่อนไหวด้านสารสนเทศ	3.55	.43	มาก	3.88	.33	มาก
3. การไหลเวียนทางการเงิน	3.78	.43	มาก	4.12	.36	มาก
4. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.48	.29	มาก	4.04	.29	มาก
5. สิ่งดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว	3.85	.38	มาก	4.18	.33	มาก
6. ความสะดวกสบายที่ได้รับ	3.34	.39	ปานกลาง	3.76	.30	มาก
รวม	3.62	.28	มาก	3.96	.20	มาก

ศักยภาพของระบบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเมืองรองในจังหวัดราชบุรี (ตารางที่ 2) ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.62) ปัจจัยทั้ง 6 ด้าน พบว่า ด้านที่มีศักยภาพอยู่ในระดับมากมีจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ สิ่งดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย 3.85) การไหลเวียนทางการเงิน (ค่าเฉลี่ย 3.78) การไหลทาง

กายภาพ (ค่าเฉลี่ย 3.70) การเคลื่อนไหวด้านสารสนเทศ (ค่าเฉลี่ย 3.55) และการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย 3.48) ตามลำดับ ส่วนด้านความสะดวกสบายที่ได้รับ มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.34)

ส่วนศักยภาพของระบบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเมืองรองในจังหวัดสุพรรณบุรี (ตารางที่ 2) ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.96) ปัจจัยทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมากทั้งหมด ได้แก่ สิ่งดึงดูดใจด้านการท่อง เที่ยว (ค่าเฉลี่ย 4.18) การไหลเวียนทางการเงิน (ค่าเฉลี่ย 4.12) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (ค่าเฉลี่ย 4.04) การเคลื่อนไหวด้านสารสนเทศ (ค่าเฉลี่ย 3.88) ความสะดวกสบายที่ได้รับ (ค่าเฉลี่ย 3.76) และด้านการไหลทางกายภาพ (ค่าเฉลี่ย 3.72) ตามลำดับ

การทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 3 ทดสอบสมมติฐานศักยภาพของระบบโลจิสติกส์แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรีและจังหวัดสุพรรณบุรี

ศักยภาพของระบบโลจิสติกส์แหล่งท่องเที่ยว	ข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี				ข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวจังหวัดสุพรรณบุรี			
	เพศ	อายุ	อาชีพ	รายได้	เพศ	อายุ	อาชีพ	รายได้
1. การไหลทางกายภาพ		✓	✓	✓		✓		✓
2. การเคลื่อนไหวด้านสารสนเทศ		✓	✓	✓	✓	✓	✓	
3. การเคลื่อนไหวทางการเงิน		✓		✓	✓	✓	✓	
4. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	✓	✓		✓		✓		
5. สิ่งดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว	✓	✓		✓	✓	✓		
6. ความสะดวกสบายที่ได้รับ		✓		✓		✓		✓
ภาพรวม		✓		✓	✓	✓		✓

จากตารางที่ 3 นักท่องเที่ยวที่มีอายุ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเมืองรองเขตภาคกลางตอนล่างในจังหวัดราชบุรี ภาพรวมแตกต่างกันที่นัย สำคัญทางสถิติ .05 แต่นักท่องเที่ยวที่มีเพศ และอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อศักยภาพของระบบ โลจิสติกส์แหล่งท่องเที่ยวเมืองรองเขตภาคกลางตอนล่างในจังหวัดราชบุรี ภาพรวมไม่แตกต่างกัน

นักท่องเที่ยวที่มีเพศ อายุ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเมืองรองเขตภาคกลางตอนล่างในจังหวัดสุพรรณบุรี ภาพรวมแตก ต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติ

.05 แต่นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อศักยภาพของระบบ โลจิสติกส์แหล่งท่องเที่ยวเมืองรองเขตภาคกลางตอนล่างในจังหวัดสุพรรณบุรี ภาพรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลการศึกษาแนวทางการจัดการโลจิสติกส์แหล่งท่องเที่ยวเมืองรองเขตภาคกลางตอนล่างในจังหวัดราชบุรีและจังหวัดสุพรรณบุรี มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

ศักยภาพของระบบโลจิสติกส์แหล่งท่องเที่ยวเมืองรองเขตภาคกลางตอนล่าง

ศักยภาพของระบบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเมืองรองในจังหวัดราชบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.62) ส่วนศักยภาพของระบบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเมืองรองในจังหวัดสุพรรณบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.96) ผลจากการศึกษาจะเห็นได้ว่าศักยภาพของระบบโลจิสติกส์จังหวัดราชบุรีและจังหวัดสุพรรณบุรีอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ Charoonsrichotkumjorn, W., et al. (2017) ที่ศึกษาถึงประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ของแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งโลจิสติกต์ด้านการท่องเที่ยวประกอบด้วยกิจกรรมหลักที่สำคัญคือ การเคลื่อนย้ายนักท่องเที่ยวจากที่อยู่อาศัยประจำไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ การเคลื่อนย้ายที่ต้องกระทำด้วยอุปกรณ์การขนส่ง คือ ยานพาหนะ และเป็นการเคลื่อนย้ายที่ต้องเป็นไปตามความประสงค์ของนักท่องเที่ยวที่ต้องการเดินทาง (Jittangwattana, B. (2005) นอกจากนี้ยุทธศาสตร์ของระบบโลจิสติกส์สำหรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวว่าไม่ได้พิจารณาแต่เฉพาะในเรื่องของสถานที่ท่องเที่ยวหรือการคมนาคมเพื่อให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวเท่านั้น หากต้องอาศัยการบูรณาการแบบองค์รวมทั้งในด้านของการพัฒนาบุคลากร การพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว การกำหนดจุดยืนด้านการท่องเที่ยวที่ชัดเจน อุตสาหกรรมที่เกี่ยวเนื่องและอุตสาหกรรมสนับสนุน การส่งเสริมของภาครัฐเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อยุทธศาสตร์ระบบโลจิสติกส์สำหรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Thong-In, C., 2006) ซึ่งศักยภาพของระบบโลจิสติกส์ นำมาอภิปรายผลเป็นรายประเด็นได้ ดังนี้

1. การไหลทางกายภาพ ภาพรวมในจังหวัดราชบุรีอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.70) ส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.72) จะเห็นได้ว่าค่าเฉลี่ยของจังหวัดสุพรรณบุรีสูงกว่าจังหวัดราชบุรี ซึ่งการไหลทางกายภาพนั้นเป็นการนำนักท่องเที่ยวเข้าไปในแหล่งท่องเที่ยวและกลับออกไป เช่น เดินทาง การขนส่ง การลำเลียงสัมภาระของนักท่องเที่ยว การอำนวยความสะดวกสบายในการเดินทาง อาหาร ที่พักแรม เป็นต้น (Chaichan, T., 2012); Suriya, K., 2008) ซึ่งผลการศึกษา พบว่า การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรีและจังหวัดสุพรรณบุรีมีศักยภาพอยู่ในระดับมากที่สุด แต่ค่าเฉลี่ยของจังหวัดสุพรรณบุรีสูงกว่าจังหวัดราชบุรี สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญให้ความเห็นว่าศักยภาพของระบบโลจิสติกส์ของจังหวัดสุพรรณบุรีในปัจจุบันมีศักยภาพในระดับดี การเดินทางภายในจังหวัดมีเส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวและเชื่อมโยงไปยังจังหวัดใกล้เคียง ซึ่งแผนพัฒนาประจำปีงบประมาณ 2561-2565 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีศักยภาพ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ

และได้มาตรฐาน พัฒนาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ยกระดับศักยภาพด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงรุกมากขึ้น ส่วนศักยภาพการจัดการโลจิสติกส์ในจังหวัดราชบุรีปัจจุบันยังขาดการเชื่อมต่อไปยังแหล่งท่องเที่ยวโดยเฉพาะในจังหวัดใกล้เคียง เช่น จังหวัดนครปฐม เพชรบุรี และกาญจนบุรี ส่วนเรื่องของระบบขนส่งมวลชนนักท่องเที่ยวเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางทั้งจังหวัดราชบุรีและจังหวัดสุพรรณบุรี แต่ค่าเฉลี่ยของจังหวัดราชบุรีจะสูงกว่าจังหวัดสุพรรณบุรีเล็กน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวทั้งในจังหวัดราชบุรีและจังหวัดสุพรรณบุรีด้วยรถยนต์ส่วนตัว เพราะทั้งสองจังหวัดไม่ไกลจากกรุงเทพมากนัก โดยนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางท่องเที่ยวแบบเช้าไปเย็นกลับได้ในหนึ่งวัน

2. การเคลื่อนไหวด้านสารสนเทศ ภาพรวมในจังหวัดราชบุรีอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.55) ส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.88) จะเห็นได้ว่าค่าเฉลี่ยของจังหวัดสุพรรณบุรีสูงกว่าจังหวัดราชบุรี สอดคล้องกับการศึกษาของ Intanon, S., & Chidchob, T. (2015) ที่ศึกษาการจัดการโลจิสติกส์และการพัฒนารูปแบบแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านช้าง จังหวัดสุรินทร์ พบว่า เรื่องระบบสารสนเทศและการติดต่อสื่อสาร นักท่องเที่ยวพึงพอใจมากที่สุดในเรื่องความพร้อมในระบบสารสนเทศและการติดต่อสื่อสาร ซึ่งการเคลื่อนที่ของสารสนเทศ (Information Flow) หมายถึง การให้ข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยว เช่น ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ป้ายบอกทาง ป้ายแนะนำสถานที่ คำแนะนำข้อควรปฏิบัติในสถานที่ คำเตือนให้ระวังภัย เป็นต้น Chaichan, T. (2012); Suriya, K. (2008) ซึ่งผลการศึกษา พบว่า ในเรื่องของเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนจังหวัดสุพรรณบุรีเรื่องการโฆษณาประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวตามสื่อต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด แต่ในเรื่องของเอกสาร/สิ่งพิมพ์เผยแพร่ข้อมูลทั้งในจังหวัดราชบุรีและจังหวัดสุพรรณบุรีมีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะปัจจุบันเว็บไซต์กลายเป็นสื่อที่มีความสำคัญซึ่งมีบทบาทอย่างมากในเรื่องของการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ส่งผลให้สื่อประเภทเอกสารสิ่งพิมพ์ลดน้อยลง โดยเฉพาะกลุ่มคนเจนวาย (Generation Y)

3. การไหลเวียนทางการเงิน ภาพรวมในจังหวัดราชบุรีอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.78) ส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.12) จะเห็นได้ว่าค่าเฉลี่ยของจังหวัดสุพรรณบุรีสูงกว่าจังหวัดราชบุรี แต่มีงานวิจัยของ Sangthong, M. (2013) ศึกษาโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวเพื่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า การเคลื่อนที่ทางการ เงินอยู่ในระดับปานกลาง การไหลเวียนทางการเงิน หมายถึง การอำนวยความสะดวกเรื่องการจ่ายชำระค่าสินค้าหรือบริการท่องเที่ยว และการซื้อตั๋วเดินทางต่างๆ (Chaichan, T. (2012; Suriya, K. (2008) ผลการศึกษา พบว่า ในจังหวัดราชบุรีเรื่องของค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว และความเหมาะสมของราคาอาหาร-เครื่องดื่มมีศักยภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนในจังหวัดสุพรรณบุรีเรื่องค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว ความเหมาะสมของราคาอาหาร-เครื่องดื่ม และความเหมาะสมของราคาที่พักมีศักยภาพอยู่ในระดับมากที่สุด

4. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ภาพรวมในจังหวัดราชบุรีอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.48) ส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.04) จะเห็นได้ว่าค่าเฉลี่ยของจังหวัดสุพรรณบุรีสูงกว่าจังหวัดราชบุรี ผลการศึกษา พบว่า เส้นทาง/ถนนเข้าสู่แหล่งท่อง เที่ยวมีสภาพดี สะดวก และปลอดภัย ในจังหวัดราชบุรีมีศักยภาพอยู่ในระดับมาก แต่ในจังหวัดสุพรรณบุรีมีศักยภาพอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของ Intanon, S., & Chidchob, T. (2015) ศึกษาการจัดการโลจิสติกส์และการพัฒนารูปแบบแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านช้าง จังหวัดสุรินทร์ แต่มีงานวิจัยของ Sangthong, M. (2013) ศึกษาโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยวเพื่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ความสะดวกสบายของระบบการขนส่งสาธารณะ ป้ายบอกทาง ป้ายแนะนำสถานที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด ซึ่งการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวถือเป็นปัจจัยพื้นฐานทางการท่องเที่ยวที่จะอำนวยความสะดวกในการพานักท่องเที่ยวไปสู่แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ดังนั้น การขนส่งจึงเป็นสิ่งที่สำคัญในการนำนักท่องเที่ยวไปแหล่งท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว สะดวกสบาย และปลอดภัย โดยตรง

5. สิ่งดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว ภาพรวมในจังหวัดราชบุรีอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.85) ส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.18) จะเห็นได้ว่าค่าเฉลี่ยของจังหวัดสุพรรณบุรีสูงกว่าจังหวัดราชบุรี ผลการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า สถานที่ท่องเที่ยวทั้งในจังหวัดราชบุรีและจังหวัดสุพรรณบุรีมีศักยภาพมากที่สุดในเรื่องของเอกลักษณ์ประจำถิ่น สถานที่ท่องเที่ยวน่าสนใจ มีหลากหลาย รวมถึงร้านขายของฝาก และความเป็นมิตรของชาวบ้าน ทั้งนี้เพราะพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญกับสถานที่ท่องเที่ยวหรือสิ่งดึงดูด เช่น แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรม แหล่งบันเทิงศูนย์การค้า เป็นต้น โดย Suriya, K. (2008) สรุปแม่เหล็กดึงดูดนักท่องเที่ยว ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ งานเทศกาล หรือสิ่งสำคัญที่นักท่องเที่ยวต้องไม่พลาดที่จะมาเยี่ยมชม 6. ความสะดวกสบายที่ได้รับ ภาพรวมในจังหวัดราชบุรีอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.34) ส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.76) จะเห็นได้ว่าค่าเฉลี่ยของจังหวัดสุพรรณบุรีสูงกว่าจังหวัดราชบุรี สอดคล้องกับการศึกษาของ Intanon, S., & Chidchob, T. (2015). ศึกษาการจัดการโลจิสติกส์และการพัฒนารูปแบบแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านช้าง จังหวัดสุรินทร์ พบว่า นักท่องเที่ยวพึงพอใจมากที่สุดในเรื่องของความสะดวกสบายที่ได้รับ ได้แก่ ระบบสาธารณูปโภคภายในแหล่งท่องเที่ยว เรื่องที่จอดรถ และความถี่ของยานพาหนะ ในขณะที่ Saninmool, V. (2017) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดนครปฐมให้ดีขึ้น นั้นควรทำให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย ทั้งนี้เพราะการท่องเที่ยวเป็นการเดินทางท่องเที่ยวจากสถานที่ที่ตนพักอาศัยไปยังอีกสถานที่หนึ่ง มีวัตถุ ประสงค์เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ นันทนาการหรือการเข้าร่วมกิจกรรมอื่น ๆ ดังนั้น นักท่องเที่ยวต่างต้องการความสะดวกสบายหรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ระหว่างเดินทางท่องเที่ยว

แนวทางการจัดการโลจิสติกส์แหล่งท่องเที่ยวเมืองรองจังหวัดราชบุรีและจังหวัดสุพรรณบุรี

การท่องเที่ยวจังหวัดราชบุรี ปรับระบบโครงสร้างพื้นฐานเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกและปลอดภัย พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่กำลังได้รับความนิยมให้เป็นแลนด์มาร์คด้านการท่องเที่ยว ส่วนของการคมนาคม ส่งเสริมระบบขนส่งสาธารณะให้พร้อมบริการนักท่องเที่ยว สามารถเดินทางเชื่อมต่อไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในจังหวัด จัดทำเส้นทางจักรยานเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสธรรมชาติ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยว และปรับภูมิทัศน์ภายในแหล่งท่องเที่ยว

ส่วนการท่องเที่ยวจังหวัดสุพรรณบุรี ควรพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวชุมชน แหล่งท่องเที่ยวสินค้า OTOP แหล่งท่องเที่ยวนวัตวิถี แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

1.1 การไหลทางกายภาพ จัดเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกประจำจุดท่องเที่ยว จัดระบบขนส่งมวลชนภายในแหล่งท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวและเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดใกล้เคียง

1.2 การเคลื่อนไหวด้านสารสนเทศ จัดให้มีศูนย์บริการข้อมูลที่อำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว และเอกสาร/สิ่งพิมพ์ที่ให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว

1.3 การไหลเวียนทางการเงิน ควรเพิ่มช่องทางการชำระเงิน และกำหนดอัตราค่าบริการรถสาธารณะให้เหมาะสม

1.4 การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ปรับปรุงรถโดยสารธารณะให้มีสภาพดี ปลอดภัย มีจำนวนเพียงพอ และต้องเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

1.5 สิ่งดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว จัดให้มีกิจกรรมระหว่างเดินทางก่อนถึงแหล่งท่องเที่ยว

1.6 ความสะดวกสบายที่ได้รับ จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุ คนพิการ จัดเจ้าหน้าที่บริการ และจัดให้มีสัญญาณ WIFI ประจำแหล่งท่องเที่ยว

References

Thong-In, C. (2006). *The Logistics Management paradigm for the industry travel. Documents for the annual academic semina, Logistics and supply chain management*, 6Th, 2-3 November 2006, Retrieved from www.thailog.org/research.html

Chaichan, T. (2012). *Tourism logistics management for wang nam kiew distric in Nakhon Ratchasima Province.* Nakhon Ratchasima : Suranaree University of Technology

Charoonsrichotkumjorn, W., & Other (2017). *The Efficiency of Logistics Management for TouristAttraction in Kamphaeng Phet Province*. Kamphaengphet Rajabhat University.

Chinachot, P., & Chantuk, T.(2016). Model of Creative Tourism Management in Suan Phueng. *Veridian E-Journal, Silpakorn University, 9*(1)250-268

Cochran, W. G. (1953). *Sampling Techniques*. New York: John Wiley and Sons.

Intanon, S., & Chidchob, T. (2015). Management and Tourism Development Model of the Chang village in Surin Province. Chophayom journal, 26(2), 99-107.

Jittangwattana, B. (2005). *Tourism Industry*. Bangkok: Dharmasarn.

Jittangwattana, B., et al. (2006). *Research methodology in tourism*. Bangkok: Press and Design

Sangthong, M. (2013). *Tourism Logistics on the Success of Community Enterprises in Nakhon Si Thammarat*. Nakhon Si Thammarat: Nakhon Si Thammarat Rajabhat University.

Saninmool, V. (2017). *Development of Logistics System for Ecotourism in Nakhon Pathom Province.* Suan Sunandha Rajabhat University.

Suriya, K. (2008). *Conceptual Framework of Tourism Logistics*. Retrieved from www.tourismlogistics.com.

Tourism Authority of Thailand. (2019). TAT. *Amazing Thailand go Local Campaign, Accelerate tourism in 55 Less Visited Area*. Retrieved from www.thai.tourismthailand.org

Assistant Professor, Chairit Thongrawd, Ph.D., Doctor of Philosophy in Business Administration, Ramkhamhaeng University: Deputy Dean for Educational Quality Assurance, Southeast Asia University (International Program)